

Tárgy: Tájékoztató a Mezőberény elnevezésű kötvényről
Előterjesztő: Harmati László képviselő
Véleményező bizottság: Pénzügyi-, Gazdasági Bizottság

Sorszám: V.

Előterjesztés

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete
2011. január 31-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Mezőberény város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2008. június 30-án hozta az 1 milliárd Ft értékű kötvény kibocsátásáról szóló határozatát. / 349/2008./VI.30./sz. MÖK határozat/.

A kötvény kibocsátás előzményei, gazdasági indoklottsága:

Magyarországon az önkormányzatok - néhány kivételtől eltekintve - évek óta forráshiánnyal küszködnek. A működési költségek finanszírozása lefedi az önkormányzatok bevételeit, így fejlesztésre, felhalmozási kiadásokra nem vagy csak alig marad forrása az önkormányzatok többségének.

Ugyanakkor a települések igénye a fejlődésre, fejlesztésre, a lakosság komfortérzetének, közérzetének javítását szolgáló beruházásokra, valamint az Európai Uniótól érkező, ezer milliárd forintban mérhető, pályázati pénzek lehívásának lehetősége, a forrásuk bővítését szolgáló lépésre ösztönözte az önkormányzatokat. Ennek egyik módja a kötvény kibocsátás.

Ezzel az eszközzel élt hazánkban 2007-ben, 2008-ban és 2009-ben mintegy 350 önkormányzat.

A Képviselő-testület is, bár az önkormányzat gazdálkodása stabil és kiegyensúlyozottnak mondható, intézményei működése a költség hatékony és racionális gazdálkodás következtében megfelelőek, már 2007-ben tárgyalt a kötvény kibocsátás lehetőségéről. Elsősorban a hosszú távú fejlesztési elképzelések megvalósításához forrás biztosítása érdekében, az uniós források minél hatékonyabb lehívása érdekében / a pályázatokhoz szükséges önerő biztosítása miatt / és a kötvény és a hitel közti - lejjebb bemutatásra kerülő - különbségből eredő befektetési lehetőségek miatt döntött a Képviselő-testület a kötvény kibocsátása mellett.

Hogy mennyire nem volt könnyű döntés, azt bizonyítja, hogy a döntést megelőzően öt ülésen /2007.XII. 17., 2008. I.28., 2008.II.25., 2008. V. 26., 2008. VI. 16./ is tárgyalt erről a Képviselő-testület. Végül 2008. június 30-án született döntés az 1 milliárd HUF névértékű dematerializált Mezőberény elnevezésű kötvény kibocsátásáról. Felmerült külső szakértő bevonása, megbízása is a kötvény „kezelésére” /konvertáláshoz, kamatfixáláshoz tanácsadás, befektetések bonyolítása/, de a magas szakértői díj miatt a Képviselő-testület ettől elállt.

A Képviselő-testület döntésénél figyelembe vette a kötvény és a hitel tulajdonságai közötti különbséget. Noha a két banki termék között sok hasonlóság akad, hisz a kötvény is hitelhez hasonló szerepet tölt be, de van közöttük néhány igen lényeges különbség, ami a kötvény mellett szól. Az alábbiakban ezt próbálom a két konstrukció jellemzőinek bemutatásával érzékeltetni:

- A hitel: - a forrás meghatározott célra hívható le,
- a forrás nem befektethető,
- előre meghatározott futamidő,
- a szerződés módosítása bonyolultabb,
- a járulékos költségek /hitelebírálat, rendelkezésre tartás, esetleges szerződés módosítás díja/ drágábbak,
- felvételhez önkormányzati fedezet szükséges,
- közbeszerzés köteles.

- A kötvény: - a forrás azonnal rendelkezésre áll,
- hozamok érhetőek el a forrás befektetésével,
- változtatható futamidő,
- egyszerű visszaváltás,
- járulékos költségei olcsóbbak
- kibocsátáshoz önkormányzati fedezet nem szükséges,
- nem közbeszerzés köteles.

Látható, hogy a kötvény rugalmasabb és lényeges különbség, hogy a kötvény kibocsátásával szerzett forrás befektethető.

A forrás befektetéséből az önkormányzatnak eddig nettó 47 570 ezer Ft bevétele származott. Az erről készült kimutatást egy következő bekezdésben ismertetem, de előtte röviden bemutatom a Mezőberény kötvény főbb paramétereit. /A kötvény okiratot a Pénzügyi Osztályon minden képviselő megtekintheti./:

Mezőberény Város Önkormányzata által zártkörű forgalomba hozattal kibocsátott, 1 000 000 000 HUF névértékű dematerializált Mezőberény elnevezésű kötvény. A kötvény kibocsátásáról szóló döntés: 349/2008.06.30./ MÖK határozattal történt.

Forgalomba hozatal napja: 2008.10.08.

Lejárati napja: 2028.09.01.

Futamidő: 20 év

A forgalomba hozatal jellege: Zártkörű forgalomba hozatal

A kötvény lejegyzésére jogosult: K&H Bank Zrt.

Kamatszámítás kezdőnapja: 2008.10.08.

Kamatozás: változó kamatozású

A kamatláb megállapítása, minden év április 30. és október 30. napján történik.

Kamatfizetési napok: április 30. és október 30.

1. 2008. okt. 30. .... 41. 2028. szept. 1.

1 000 000 000 Ft folyamatosan betétben lekötve: aktuális betét állomány: /-61.000eFt Bútoripari Rt. megvásárlásához felhasználva/: 939 000 000 Ft, így 2010 december 31.-i betét állomány: 939 000 000 Ft.

/Törlesztés/: Kötvény visszaváltás: (2011. április 30-tól, 36 részletben.)

1. 2011. ápr. 30.

2. 2011. okt. 30.

36. 2028. szept. 1.

27 777 777 db

27 777 777 db

27 777 805 db

Az alábbiakban a kötvény kibocsátásával kapcsolatos kiadások /jegyzési, garancia vállalási költségek, kamat kiadások / és a kamat bevételek alakulását mutatom be:

Kiadás Bevétel kimutatás /2008, 2009, 2010/

2008.

Bevételek: Összesen: 4 890 411 Ft
Ebből:- Kamatbevétel: 4 890 411 Ft.

Kiadások: : Összesen: 9 366 245 Ft
Ebből:- Kamatkiadás: 3 666 245 Ft.
- Jegyzési garancia vállalási
- díj és egyéb kiad: 5 700 000 Ft.

2009.

Bevételek: Összesen: 76 312 327 Ft
Ebből:- Kamatbevétel: 76 312 327 Ft.

Kiadások: : Összesen: 43 801 187 Ft
Ebből:- Kamatkiadás: 43 801 187 Ft.
- Egyéb kiadás: 0 Ft.

2010.

Bevételek: Összesen: 46 619 365 Ft
Ebből:- Kamatbevétel: 46 619 365 Ft.

Kiadások: : Összesen: 27 084 981 Ft
Ebből:- Kamatkiadás: 27 084 981 Ft.
- Egyéb kiadás: 0 Ft.

A 2011 évi költségvetésben a kötvény betétállománynak megfelelő összeg:Az általános tartalék elk .célra címen kerül szerepeltetésre.

2010.évi záró állomány:939 000 e Ft.”-, 2011.évi várható törlesztés.”-,71 282 e Ft.=867 718 e Ft.

Azonban a kötvény kibocsátásnak nem csak ilyen „kézzel fogható”, az önkormányzat számláján megjelenő előnyei vannak. Ezzel az önkormányzat óriási lehetőséget teremtett magának, de ugyanakkor - mint minden nagy összegű hitelfelvételnél - óriási felelősséget is vállalt magára.

Nagy lehetőséget teremtett magának az önkormányzat, mert ezzel olyan nagy összegű forrást tud azonnal lehívni, amellyel a lakosság jogos igényeit kielégítő felújításokat, a város vagyonának további gyarapodását eredményező beruházásokat illetve a település hosszú távú fejlődését szolgáló fejlesztéseket tud megvalósítani. / Geotermikus energia hasznosítása,

egyéb alternatív energiák hasznosítása, Kálmán Fürdő további fejlesztése, belvízrendezés egész városra történő megoldása, bérlakás építés további folytatása stb./

Nagy felelősséggel is jár egy ilyen nagy értékű kötvény kibocsátása, hiszen ezt 20 év alatt vissza is kell váltani /vissza kell fizetni/. Éppen ezért csak olyan beruházásra szabad felhasználni, amely valóban vagyon gyarapodást eredményez, viszonylag gyorsan megtérül illetve olyan magas támogatási intenzitású pályázatok önerejének biztosításához szabad a kötvényhez hozzányúlni, amelyek fedezetet nyújtanak a visszaváltáshoz. / Ilyen beruházás lesz terveink szerint a geotermikus energia hasznosítására irányuló beruházás, aminek eredményeként az önkormányzati intézmények 80-85 %-ban minimálisra csökkentjük a földgáz felhasználást./

Ezt a vezérlő elvet a korábbi Képviselő-testület szem előtt tartotta, s mindenképpen ezt kellene folytatni a jövőben is.

Természetesen, mint minden deviza alapú hitel felvételekor, így a deviza alapú kötvény kibocsátásakor is kockázati tényező az árfolyam alakulása. Különösen érvényes ez a svájci frank alapú hitelekre. Sajnos a CHF erősödése - a HUF nagy mértékű gyengülése a CHF-hoz képest - több százezer ilyen deviza alapú hitel felvevő életét keserítette meg.

Ennek az önkormányzat is kárvallottja. Ilyen nagy mértékű árfolyamromlásra nem lehetett számítani. A kötvény kibocsátásakor a 1 CHF 160 Ft-ot ért. Az elmúlt hetekben 225 Ft-ot is meghaladta a frank árfolyama. E sorok írásakor 1 CHF 210 HUF. Ez azt jelenti, hogy jelen pillanatban 1,3 milliárd Ft-ot kellene visszafizetni, amennyiben most váltanánk vissza a kötvényt. A visszaváltást azonban 17 év alatt kell teljesíteni. / Az ez évi költségvetést ez annyiban érinti, hogy az áprilisi és októberi visszaváltás során a 27 777 777 db kötvényért 36 111 110 Ft-ot kell fizetni./

Sajnos az árfolyam ingadozását nem lehet kiküszöbölni és pontosan nem lehet kalkulálni sem vele.

Az árfolyam ilyen nagy mértékű ingadozásának kivédése érdekében tett már két alkalommal konverziós ajánlatot a kötvény tulajdonosa, a K&H Zrt. / Ugyanis a Ft és az Euro inkább együtt mozog és nincs a mozgásukban olyan kilengés, mint a Ft és a CHF árfolyamának mozgásában./

Ajánlatuk erősen megfontolandó. Egyrészt azért, mert amennyiben az önkormányzat áttér az Euro alapra, abban az esetben a forint frankkal szembeni esetleges erősödése már az eddigi árfolyam veszteséget nem kompenzálná. / Igaz, hogy ez fordítva is áll, ugyanis az Euro alapra történő átállás esetén a CHF további erősödése már nem okozna további árfolyam veszteséget./ Másrészt az Euro alapkamat most 2,5 % / csak emlékeztetőül a CHF alapkamat 0,24%./, így egyből 2,26 %-kal csökkenne a „hozam”.

Másik banki termék, amit a K&H Zrt., mint a kötvény tulajdonosa ajánl, az a kamatfixálás. Ez az ajánlatuk is igen erősen megfontolandó. Hiszen a frank alapkamata valóban csak emelkedhet, de két év óta nem volt 1 % fölött. Azt hiszem, hogy egy nálunk képzettebb elemző sem tudja megmondani, hogy mikor emelkedik ez az alapkamat legalább 2 %-ra. Egy esetleges 4 %-os kamatfixálás esetén, a mostani 2,04 %-os kamathoz képest, közel 2 % többletkamatot kellene fizetni az önkormányzatnak. Igaz, hogy az három vagy négy évig, amíg befizálná az önkormányzat, nem változna. Ezzel a kamat kockázat egy bizonyos ideig ki lenne küszöbölve, de kérdés, hogy milyen áron?

Én úgy gondolom, hogy a kötvény kezelésére, a kockázati elemek /árfolyamkockázat, kamatkockázat / minimalizálására most nem lehet biztos tippet adni. /Ennek a tájékoztatónak nem is ez a célja. / Nem lehet tudni előre, hogy két- három év múlva hogyan alakulnak az árfolyamok /mértékadó közgazdászok, elemzők a CHF 200 Ft körüli stabilizációját várják/, s azt sem lehet előre tudni, hogy az alapkamatok hogyan fognak alakulni / a szakemberek a magyar jegybanki alapkamat további csökkenését várják /, ezért a kötvény tulajdonosa által megajánlott banki termékek / konverzió, kamatfixálás / elfogadása erősen megfontolandó.

Összegezve, ismételten megállapítható, hogy a kötvény kibocsátásával a Képviselő-testület óriási felelősséget vállalt magára, de ugyanakkor hatalmas lehetőséget is teremtett a város számára. Hatalmas lehetőséget, mert ekkora pénzeszköz szinte azonnali lehívásával olyan beruházásokat tud megvalósítani, illetve olyan pályázati pénzből megéptülő beruházásokhoz tud önerőt biztosítani, amelyek a város további hosszú távú fejlődését szolgálják és a Mezőberényben élők még jobb ellátását segítik elő. Természetesen a mindenkori Képviselő-testület felelőssége, hogy valóban szükséges, ésszerű, gazdaságos, megtérülő és a város vagyonát gyarapító beruházásokra fordítsa ezt a hatalmas forrást.

Mezőberény, 2011. január 20.

Harmati László
képviselő

